

Komentář k návrhu rozpočtového výhledu Karlovarského kraje na roky 2009 – 2014

Ekonomický odbor Krajského úřadu Karlovarského kraje přistoupil k aktualizaci Rozpočtového výhledu Karlovarského kraje. Platný Rozpočtový výhled Karlovarského kraje pro období let 2008 – 2011 byl schválen krajským zastupitelstvem usnesením č. ZK 225/11/07 a plně reagoval na Plán rozvoje Karlovarského kraje 2007 – 2013 schválený Zastupitelstvem Karlovarského kraje usnesením č. ZK 223/11/07 (dále jen PRK).

Usnesením zastupitelstva č. ZK 176/09/08 ze dne 18. 9. 2008 byla schválena 1. aktualizace PRKu a jeho Akčního plánu (dále jen AP), který tento dokument upravil tak, aby lépe odpovídal jak aktuálním požadavkům doby, tak zkušenostem nabytým v procesu praktického uplatňování PRKu v uplynulém období.

PRK obsahuje výběr projektů , které mají klíčový význam pro vývoj ekonomické a sociální struktury Karlovarského kraje a je vodítkem pro sestavení krajského rozpočtu na rok 2009 a rozpočtového výhledu na roky 2009 – 2014. Časový horizont, pro nějž je sestaven návrh rozpočtového výhledu kraje, se liší od období, na které je sestaven PRK a jeho AP. Rozdílnost spočívá ve snaze pokrýt finančními zdroji celé druhé plánovací období a zohlednit taktéž případné inkaso evropských a příp. státních dotací po ukončení jednotlivých projektů.

I. část

Charakteristika jednotlivých součástí rozpočtového výhledu

- 1) Příjmy** - očekávané příjmy (tabulka č. 1A) jsou členěny dle jednotlivých tříd rozpočtové skladby. Daňové příjmy byly vypočteny z „Výhledu dle očekávaného stavu legislativy k 1. 1. 2009 „ , který byl vydán MF ČR. Vzhledem k tomu, že v současné době česká ekonomika vykazuje zvolna se zpomalující trend (Česká národní banka v průběhu měsíce srpna t.r. snížila odhad růstu ekonomiky ČR pro letošní rok na 4,1 % z předchozích 4, 7 %), byla při odhadu daňových příjmů použita zásada opatrnosti a údaje z predikce MF ČR byly přepočítány koeficientem 0,95. Ostatní složky příjmů (tj. nedaňové a kapitálové příjmy vč. přijatých dotací) jsou odhadnuty na základě skutečného vývoje předchozích let . Předpokládané příjmy zahrnují i dotace, které kraj v rámci druhého programovacího období očekává z EU (viz. ř.č.40 tabulky č. 1B) ve výši evropského, příp. státního podílu.
- 2) Výdaje** - odhadované výdaje (tabulka č. 2) na celé období jsou sestaveny dle jednotlivých oblastí rozpočtu Karlovarského kraje – převážně odborů krajského úřadu. Specifickou kapitolu tvoří „Příspěvky cizím subjektům“. Zde byly alokovány prostředky na finanční transfery ve prospěch všech cizích subjektů. Veškeré výdaje jsou členěny na běžné, kapitálové a u zřizovatelských odborů též na příspěvky příspěvkovým organizacím Karlovarského kraje. Všechny tyto taxativně vyjmenované

výdaje jsou tzv. výdaji standardními). Jejich výše byla projednána s jednotlivými vedoucími odborů a odráží potřeby kraje v té které oblasti na období, pro které je rozpočtový výhled sestaven.

V rozpočtovém výhledu je počítáno se závazkem kraje splácet úvěr ve výši 300 mil. Kč , jehož přijetí bylo v roce 2005 schváleno zastupitelstvem kraje usnesením č. ZK 138/06/05 za účelem spolufinancování a předfinancování projektů z EU v prvním programovacím období. Úroky z úvěru jsou narozpočtovány ve výdajích ekonomického odboru (viz. ř.č.26 tabulky č. 1). Jistina stávajícího úvěru bude splacena zhruba v polovině r. 2010 (viz. ř. č. 37 tabulky č.1).

Jak již bylo řečeno výše, podstatnou součástí odhadovaných výdajů kraje **mimo** shora uvedené (tzv.standardní) výdaje, jsou výdaje na předfinancování a spolufinancování projektů z EU ve druhém programovacím období.

V celkovém finančním rámci, který znamená nároky na rozpočet kraje v jednotlivých letech mimo tzv. standardní výdaje, bylo počítáno s nutností předfinancovat soubor všech projektů obsažených v PRKu s výjimkou projektů Operačního programu Životní prostředí, Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost a Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, kde není předfinancování nutné – viz. tabulky č. 3A – 3F.

Dále se ve finančním rámci počítá i s dalšími výdaji Karlovarského kraje , a to na investiční akci „Pavilón akutní medicíny a centrálního vstupu“ v KKN, a.s. ve výši 500,0 mil. Kč. Finanční alokace na tento projekt nebyla v roce 2008 čerpána z důvodu časového skluzu v procesu přípravy a realizace této akce. S ohledem na tuto skutečnost je uvedená akce naplánována znovu v rámci nadcházejících tří let v rámci odboru investic a grantových schémat (viz. ř.č.21 tabulky č.1) s tím, že výdaje na akci budou uvolňovány do výše čerpání zdroje těchto výdajů, kterým je dlouhodobý úvěr na účel „Zajištění financování projektu Pavilon akutní medicíny a centrálního vstupu“ ve výši 500 mil. Kč (viz. ř.č. 7 tabulky č. 1). Přijetí tohoto úvěru bylo schváleno Zastupitelstvem Karlovarského kraje usnesením č. ZK 270/12/07.

Údaje z rekapitulace dopadu realizace projektů z EU na rozpočet Karlovarského kraje (tabulka č. 3 E) byly přeneseny do tabulky č. 1, ř. č. 41 a tyto nároky byly pokryty z následujících zdrojů :

- a) Ze **současných rezerv kraje**, které byly vytvořeny v průběhu minulých let – fondy zřízené Karlovarským krajem (viz. ř. 1. – 3 tabulky č.1).
- b) Zapojením **dotací poskytnutých EU, popř. státem** v průběhu 2. programovacího období (viz. ř. 5 tabulky č. 1). Detailní rozpis a výpočet jednotlivých dotací ukazuje názorně tabulka č. 3F.
- c) Ze smluvně zajištěných **cizích zdrojů** – Jedná se o **dlouhodobý úvěr na „Zajištění financování projektů podporovaných z fondů EU a spolufinancovaných z rozpočtu Karlovarského kraje“** ve výši 1.300 mil. Kč, jehož přijetí bylo Zastupitelstvem Karlovarského kraje schváleno usnesením č. ZK 269/12/07.

Z důvodu zpoždění přípravy celého systému čerpání evropské finanční pomoci v ČR na úrovni centrálních orgánů je posunut časový horizont realizace připravovaných projektů, a proto ani tento úvěr dosud nebylo potřeba čerpat a celý úvěrový rámec je připraven pro nadcházející období. Jeho časové použití znázorňuje ř. č.6 tabulky č.1.

3) Salda rozpočtů

- a) Lze konstatovat, že nastávající **rozpočty** Karlovarského kraje pro období 2009 – 2014 jsou **koncipovány jako vyrovnané v oblasti vlastních příjmů a tzv. standardních výdajů**. Znamená to, že po celé uvedené období je kraj schopen pokrýt vlastními příjmy veškeré výdaje odborů včetně příspěvků vlastním příspěvkovým organizacím a taktéž splátky jistin a úroků úvěrů, kterými dokrývá zdroje na předfinancování a spolufinancování projektů z Evropské unie. Je to **základní premisa** budoucích rozpočtů Karlovarského kraje.
- b) **Výsledná salda** rozpočtů v jednotlivých letech budou **deficitní** a návrhy rozpočtů na jednotlivé roky jsou koncipovány jako schodkové – je to patrné z ř. č. 45 tabulky č.1 .

II. část

Stávající zadlužení Karl. kraje

Stav předpokládaného zadlužení Karl. kraje včetně jeho ručitelských závazků k jím zřizovaným, popř. zakládaným subjektům k 31. 12. 2008 rekapituluje následující přehled :

▪ Stávající ručitelské závazky	
– za KSÚS KK	436 mil. Kč
– za Letištěm K. Vary, s.r.o (zbytek. úvěru)	7 mil. Kč
▪ Úvěr Karl.kraje přijatý v r. 2005 ve výši 300 mil.Kč–zbytek jistiny	98 mil. Kč
▪ Úvěr Karl.kraje na zajištění fin.projektů EU – dlouhodobý (překlenovací) úvěr s dobou splatnosti 10 let	1 300 mil. Kč
▪ Úvěr Karl.kraje na zajištění fin. Pavilonu akutní medicíny a centr. vstupu – dlouhodobý úvěr s dobou splatnosti 20 let	500 mil. Kč

Úvěry + ručitelské závazky Karl. kraje celkem	2 341 mil. Kč
--	----------------------

III. část

Dopady úvěrových závazků do budoucích rozpočtů Karlovarského kraje

Co se týká **výše úroků** z nově přijatých úvěrů, lze je, za předpokladu aktuálního PRIBORU vyhlášeného ČNB (k datu 23. 10. 2008 1 M PRIBOR 4,00 % p.a.) a délky splatnosti, vyčíslit následovně :

druh úvěru	úroky za celé období splácení v mil.Kč
dlouhodobý úvěr ve výši 1 300 mil. Kč na financování projektů z EU, doba splácení 10 let	254
dlouhodobý úvěr na investici v KKN a.s. ve výši 500 mil. Kč, doba splácení 20 let	203
Celkem úroky placené KK za celé období splácení celkem	457

Úroky jsou pro r. 2009 – 2014 narozpočtovány v odboru ekonomickém (viz. ř. č. 27 - 28 tabulky č. 1).

Splácení **jistiny těchto úvěrů** bude znamenat povinnost zajistit ve výdajových stránkách příslušné finanční alokace (viz. ř.č.38 a 39 tabulky č. 1).

Další závazky z úvěru má Karlovarský kraj již v současné době – a to za úvěry, které uzavřela s bankovními ústavami KSÚS KK. Jejich rekapitulaci znázorňuje tabulka č. 4 :

- a) Z úvěru na 1. etapu souvislých oprav silnic hradí Karlovarský kraj splátku jistiny včetně úroků KSÚS KK prostřednictvím stávajícího investičního příspěvku (viz. ř. č. 6 tabulky č. 4).
- b) Na splátky jistiny a úroků z úvěru na předfinancování a spolufinancování projektů ze SROP (viz. ř. č.11 tabulky č. 4) budou KSÚS KK poskytnuty finanční prostředky ve formě zvýšeného investičního příspěvku.
- c) Splátky úroků z úvěrů na spolufinancování a předfinancování projektů z ROP (viz. ř. č. 16 tabulky č. 4) jsou zahrnuty v povinných podílech Karlovarského kraje u příslušných projektů (viz. projekty č.9 a 10 tabulky č. 3A).
- d) Splátky úroků z úvěrů na spolufinancování a předfinancování projektů z Cíle 3 (viz. ř. č. 21 tabulky č. 4) jsou zahrnuty v povinných podílech Karlovarského kraje u příslušných projektů (viz. projekty č. 27 , 28 a 50 tabulky č. 3B).

IV. část

Závěr

Jak je patrné z textu tohoto materiálu, plánuje Karlovarský kraj pro další období své existence koncipovat své rozpočty jako deficitní, kdy schodky budou kryty jak z vlastních zdrojů, tak prostřednictvím přijatých úvěrů.

Základní premisou konstrukce budoucích krajských rozpočtů je ovšem zásada pokrýt z vlastních příjmů kraje veškeré výdaje odborů včetně příspěvků vlastním příspěvkovým organizacím a taktéž splátky jistin a úroků z přijatých úvěrů.

Nadcházející schodkové rozpočty jsou tedy důsledkem probíhajícího druhého programovacího období EU 2007-2013, kdy Karlovarský kraj musí zajistit finanční prostředky jak na spolufinancování, tak i na předfinancování jednotlivých projektů tak, aby alokované prostředky EU byly vyčerpány co nejefektivněji, včas a v maximálním objemu.

Rozpočtový výhled je navržen tak, aby byl Karlovarský kraj v budoucnu schopen dostávat svým závazkům.

Ministerstvo financí ČR hodnotí obce a kraje pomocí ukazatele dluhové služby. Tento ukazatel by podle MF ČR neměl přesáhnout 30 %. Tabulka č. 5 ukazuje hodnoty tohoto ukazatele v letech 2009 – 2014 a Karlovarský kraj ani v jednom z těchto let nepřekračuje stanovenou hranici. Ukazatel dluhové služby se pohybuje asi v polovině limitní hodnoty (viz. ř. č. 12 tabulky č.5).

Přílohy :

- Tabulka č. 1 – Rozpočtový výhled Karlovarského kraje pro období 2009 – 2014
- Tabulka č. 1A – Návrh rozpočtového výhledu příjmů Karlovarského kraje na 2009 – 2014
- Tabulka č. 1B – Přehled zapojení zdrojů financování
- Tabulka č. 2 – Rozpočtový výhled výdajů Karlovarského kraje na 2009 – 2014
- Tabulka č. 3A – Přehled krajského předfinancování u projektů z ROP
- Tabulka č. 3B – Přehled krajského předfinancování u projektů z Cíl 3, IOP, FM EHP/Norsko
- Tabulka č. 3C – Přehled krajského předfinancování u projektů z OP PI, VZF, PRV, INT
- Tabulka č. 3D – Přehled krajského předfinancování u projektů z OP ŽP
- Tabulka č. 3E – Celková rekapitulace krajského předfinancování
- Tabulka č. 3F – Očekávané dotace ze strukturálních fondů EU - II. programového období
- Tabulka č. 4 – Přehled úvěrů KSÚS KK
- Tabulka č. 5 – Předpoklad vývoje dluhové služby Karlovarského kraje v letech 2009-2014

Seznam použitých zkratk :

- ROP – Regionální operační program
- OP TP – Operační program Technická pomoc
- IOP – Integrovaný operační program
- FM EHP – Finanční mechanismy Evropského hospodářského prostoru
- OP PI – Operační program Podnikání a inovace
- VZF – Vícezdrojové financování
- PRV – Program rozvoje venkova
- INT – Interreg